

MME UTIBE-ÑKPQ KE ERIKQK YE EDINAM INYAÑ ANA SUÑ

John 4:46-54; Mark 2:1-12; Matthew 8:1-27

QYQHQ UKPEP-ÑKPQ 32

Eke Mkparawa

IKQ IBUOT: “Ndien akam mbuqtidem eyenaña enye emi odatañode, Obon eyenuñ anam enye adaha ada” (James 5:15).

Mbuqtidem Obon Kiet

Jesus ama anam se ifonde qnq mme owo ke ebiet ekededi eke Enye akakade. Otu owo ema esiboho ekanare Enye ekuk ke ndo-ndo oro mmq ekopde ebaña eridi Esie, ndien Enye ikesibinke baba owo kiet ifep. Kpukpru se Jesus okoyomde ekedi mme owo ndibuqtidem ye Enye. Se oruk ikpø ñkpø emi Obon nnyin ekemedede ndinam ke nnyin inimde ke akpanikø!

Obon kiet ama enyene eyen eren emi odatañode eti eti, ndien enye ama onim ke akpanikø ete ke Jesus ekeme ndikøk enye. Okposuk edi enye ekedide Obon, ndusuk okonyuñ enyenede ediwak inyene, edi emi ikekemeke ndiñwam ke ini udøñø okodukde uføk esie. Ediwak mbon inyene esino abia-ibøk ererimbot ofuri inyene mmq me enye eyekeme ndinam kiet ke otu mbon ima esie okop nsønidem; edi ke ini Ete nnyin ke enyøñ odatañode ete ekem ini mkpa, ibat okuk ndomo kiet ikemeke ndinø abia-ibøk odudu ndinam uwem oro ebighi (Ecclesiastes 8:8; Job 14:5).

Obon emi ama onim ke akpanikø ete ke Jesus enyene odudu ndinam utibe-ñkpø emi, edi enye ekekere ete ke Jesus enyene nditiene enye ñka uføk esie. Ndusuk akananam enye ikokopke ite ke Jesus ekeme nditiñ ikø, ndien ñkpø oro ɔwørø osu, okposuk edi Enye odude ke anyan ebiet.

Jesus ama ada mbon efen adian ke ini Enye odatañode ete, “Mbufo inimke ke akpanikø, ibøhøke ini ekut mme idioñø ye mme utibe-ñkpø.” Mmø idinimke ke akpanikø ibøhøke mmø ekut. Edi oro idighe mbuqtidem. Paul odatañø ete, “Koro ema enyaña nnyin ke idori-enyin emi: edi idori-enyin eke owo okutde ke enyin idighe idori-enyin: koro anie odori enyin abaña se enye okutde?” (Nwed Mbon Rome 8:24). Ndinim ke akpanikø se nnyin mikwe ke enyin edi mbuqtidem. Abraham ama enyene akwa mbuqtidem, koro enye okonimde Abasi ke akpanikø Emi “okutde se miduhe nte ñkpø eke odude” (Nwed Mbon Rome 4:17). Nte nnyin ikotde ke ñwed Mme Hebrew ibuot 11, nnyin imødioñø se mbuqtidem edide, ye se enye ekemedede ndinam. Mbon mbuqtidem emi ewetde enyøñ do ema enim mme ñkpø emi owo mikekemeke ndikut ke akpanikø. Jesus okoyom nditø Galilee emi enyene utø mbuqtidem oro.

Ekøk Eyen Eren Esie Udoñø

Ke ini obon emi ama okokop Jesus odatañode ete, “Nyøñ Okuo; eyen fo ke odu uwem,” enye ama onim ke akpanikø onyuñ asaña ikpøñ onyøñ. Edieke nnyin idade ekpri mbuqtidem emi nnyin inyenede inam ñkpø, isøñø ida ke mme eñwøñø Esie okposuk edi nte nnyin mikwe baba ñkpø kiet, Abasi eyenø nnyin utip onyuñ adian mbuqtidem eke okponde akan qnq nnyin.

Nditø uføk obon oro ema edisobo ye enye, ndien enye ama ɔfiøk ete ke eyen esie ama ɔtøñø ndikop nsønidem ke ndo-ndo oro Jesus odatañø ete, “Eyen fo ke odu uwem.” Ofuri uføk oro ema enim Jesus ke akpanikø ke ini mmø ekutde utibe-ñkpø emi. Ediwak ini mme owo ke eyo emi imaha ndinim Jesus ke akpanikø okposuk edi mmø ekutde ibørø akam ye mbuqtidem.

Owo Akpa-Ubeñ

Mme Pharisee ye mme ɔfiøk ibet ñko ema edi ndikop mme ukpep-ñkpø Jesus ndinyuñ nsioñø ndo ñko. Jesus ikekpuhøkede mme Ikø Esie man nem mmø esit. Nwed Abasi odatañø ete ke Enye ɔkøkwørø ofuri Ikø Abasi qnq mmø. Jesus oyom mme ɔkøwørø ikø Abasi Esie enam kpasuk ntø. Ke ini Jesus ɔkøkwørøde ikø, “odudu Jehovah onyuñ odu ye Enye ndinam udøñø okure” (Luke 5:17). Paul ama etiñ qnq Timothy ete; “Kwørø ikø Abasi; sin ifik nam emi, ke edide ekem ini ye ke minyuñ idighe ekem ini; wut mme owo ndudue mmø, sua nø mmø, kpe ye mmø; saña ye ofuri ime ye erikpep nam utom emi” (2 Nwed Timothy 4:2). Ke ini ekwørøde Ikø Abasi ke usuñ oro, odudu odu do ndinyaña mme ukpøñ nnyuñ ñkpø udøñø ke ikpohidem. “Mme idioñø emi eyetiene mmø emi enimde ke akpanikø; ke enyøñ Mi ke mmø eyebin mme demon; . . . mmø eyedorí mbon-udøñø ubøk, ndien mmø oro eyekop nsønidem” (Mark 16:17, 18).

Adañemi otu owo ekedade ekanare Jesus ekuk ke esit uføk, owo inañ ema eda ufan kiet emi odatañø eti eti, emi mmø ekebiomde ke mbri me mkpana edi. Mmø ema enyene mbuqtidem ete edieke mmimo ikemedede

ndinam enye osim Jesus ke owo udøñø oro eyekop nsøñidem. Mmø ikekemeke ndisaña mbe ke otu owo oro, edi mbuøtidem mmø ama asiak usuñ efen. Mmø ema edøk enyøñ økøm, emen owo udoñø oro, ekibøde økøm, enyuñ esuhøre enye enim ke iso Jesus. Jesus ama nem esit ndikut mbuøtidem mmø, ndien Enye ama anam owo udøñø oro okop nsøñidem.

Jesus ke oyoyom utø mbuøtidem oro oto nnyin. Enye iyomke nnyin iyak ñkpø baba kiet øbiøñø nnyin ndibuøtidem ye Enye. Enye ama ødøhø ete edieke afo edikam onimde ke akpanikø eyekut ubøñ Abasi. Esit Esie edifuhø didie ke ini nnyin iyikde Enye, ke Enye ama økønø mme utibe eñwøñø! Ke mbuøtidem miduhe owo ikemeke ndinem Enye esit.

Ediwak ini nnyin iyak ñkpri ñkpø obioñø akam nnyin ndidøk nsim Abasi. Ndusuk nnyin ikere ite ke nnyin inyeneke ifet ndibøñ akam; ndusuk itre ndibøñ edieke nnyin mibøhø ibørø akpa emi ikøbønde. Edi mbuøtidem eyesøñø ada tutu erikan edi, okposuk edi nte nnyin inyenede “ndidøk enyøñ økøm inyuñ isuhøre idem nnyin inim ke iso Jesus.”

“Emefen Mme Idiøk-Ñkpø Fo”

Jesus ama økøk owo emi økpuhøre ke usuñ nte Enye økøkøkde mbon efen. Mme owo ekedu ke mkpa-idem ke mmø ekekopde Enye ødøhøde ete, “Eyen Mi, emefen mme idiøk-ñkpø fo,” edi esit ekenem ødøñø akpa-ubeñ emi adaña didie nte enyañade ukpøñ esie enyuñ ekøkde udøñø esie ke ukem ini oro! Ndusuk akananam enye ikekereke ibaña mme idiøk-ñkpø esie, ye ekese afanikøñ emi idiøk-ñkpø akadade øsøk enye. Edi Jesus ama okut udøñ ke esit esie, ndinam se ededi emi Obøñ ediyomde enye anam, ntre Enye ama ønø enye udomo edidiøñ iba. Enye ama obup ete, “Ewe emem akan, mme ndidøhø... ete, Emefen mme idiøk-ñkpø fo; mme ndidøhø enye ete, Daha ke enyøñ, men mbri fo, nyøñ?” Jesus okoyom mmø efiøk ete ke Imø imekeme ndifen mme idiøk-ñkpø ñko, man oto do mmø enim ke akpanikø ete Enye edi Eyen Abasi, koro mmø ekefiøk ete ke Abasi ikpøñ-ikpøñ ekeme ndifen mme idiøk-ñkpø.

Edi mme scribe, emi uwem edisioñø ndo økøyøhøde esit mmø, ikekwe idaha Esie nte Abasi, ekenyuñ edøhø ete ke Enye osuñ Abasi. Edieke mmø ekpekefiøkde Enye nte øyøhø iba ke Mbuot Abasi! Edieke mmø ekpekenyenede esit akpanikø emi okoyomde ndinim ke akpanikø, Jesus økpøkønø mmø mme utibe edidiøñ ñko. Edi owo emi okonimde ke akpanikø ikpøñ-ikpøñ økøbø edidiøñ Christ. Owo udøñø emi ikødøñøke aba; enye ama emen mbri esie onyuñ ønyøñ uføk esie, nte Obufa owo ke Christ Jesus.

Ke ukpøp-ñkpø emi nnyin imøñ ise ñko ndusuk utibe-ñkpø emi Matthew etiñde ønø nnyin. Ke Jesus ama okokure ukwørø-ikø Esie ke enyøñ obot, akwa otu owo ema etiene Enye, ndusuk ema enyuñ enim ke akpanikø. Nnyin ikut kpukpru ini ite ke mmø emi ekenimde ke akpanikø ekebø edidiøñ eto Christ.

Ekedo ido mme Pharisee ndikut ndudue nnø Jesus ke se itukde Ibet; edi ke Enye ama akanam owo akpa-mfia asana, Enye ama ødøñ enye etiene oku onyuñ ønø uyo ete yak mmø ekenam uwa nte Moses eketemedé ke Ibet. Nte nnyin ikpøpde uwem Jesus nnyin ikut ite ke Enye ama otim ekpeme ndinim Ibet; ekedo mme item owo ke Enye okofumi, emi akayatde mbon mbubik esit (Mark 7:5). Okposuk edi, Jesus ama ødøhø ete ke Imø ikedi ndinam Ibet øyøhø. Ke ini utom Esie ama okokure ke isøñ, Enye ama akabare edi akwa oku nnyin, ndien nnyin iyomke Ibet aba. (Kot Mme Hebrew ibuot 9).

Uñwana Emi Enyenede Kpukpru Owo

Ke ini Centurion okosobode ye Jesus, enye ama owut utibe mbuøtidem. Enye ekedi etubom ekøñ mbon Rome, ndien owo ikpekereke ite enye okponim Jesus ke akpanikø ndomo esisit. Edi uñwana Eti-mbuk ama ayama ønø kpukpru owo, ndien nnyin ibøhø mme edidiøñ ito Abasi koro ema eman nnyin esin ke uføk emi edidiøñøde Abasi, edi koro nnyin inimde ke akpanikø ke idem-nnyin.

Jesus økødøhø ete, “akanam ñkwe mbuøtidem eke okponde ntem kpa ke Israel.” Ikø emi øwørø ete ke mme Jew, oruk Esie, in-imke Enye ke akpanikø nte owo-ekøñ Rome emi akanamde. Nnyin imokot ite ke Abasi ekemek Abraham, Isaac, ye Jacob ndidi nditø Esie, ama onyuñ øñwøñø ete ke edito ke ubon mmø kpukpru oruk ererimbøt ekut uføn; edi idahemi Enye ete ke isen-owo eyeto ke edem usisha-utin ye edem usop-utin, ebemiso ediduk ke obio Ubøñ Heaven ekan ndimek Ikøt Esie emi minimke ke akpanikø ite ke Jesus edi Messiah. Nnyin, mme (Gentile) Idut, idì mme “isen-owo” oro, emi ikemedé ndiduk nnyuñ mbø mme edidiøñ Abasi ke mbuøtidem, edieke nnyin inimde ke akpanikø.

Ediwak mbon udøñø ye mmø eke enyenede mme demon ema etiene Jesus, ndien enye økøk mmø kpukpru. Isaiah Anditiñ ntíñ-nním ikø ete, “Enye ke Idem Esie øbø mmemidem nnyin ada, onyuñ obiom mme udøñø nnyin.” Jesus oyoyom ndikøk nnyin ke ini nnyin idøñøde, ndien ama etiñ ebe ke Ikø Esie ete: “Osuk ødødiøk ønø owo eke edibuøtde idem ye owo, onyuñ onimde obukidem ke ubøk esie, esit esie onyuñ øwøñørede økøpøñ Jehovah” (Jeremiah 17:5). Edieke nnyin iwøñørede itiene mbia-ibøk iyom erikøk, nnyin imadianare ikpøñ

Jehovah, ndien Enye inemke esit ye nnyin. Ke Psalm ibuot 50 ufañ 15, nnyin ikot ntem: “Seme nō mi ke usen ukut: nyebabare fi mbaba, ndien afo eyekpono mi.”

Ema Esua-Enø Mbufut Inyañ

Ke Jesus ama akanam nti utom emi ama, Enye ama okop mmem-idem; ndien ke ini Enye ye mbet ema ekeduk ubom eyom ndibe inyañ, Enye ama զduq idap. Akwa oyobio ama otibe, ndien mbet ema efehe ndik ete ke mmimø imqñ itak. Ekeme ndidi mmø ema enyene mbuqtidem ke Jesus, koro mmø ekefioride ete, “Obøñ nyaña nnyin.” Edi sia mmø ekefehede ndik, Enye ama զdqñq ete, “O mbufo nditø ekpri mbuqtidem.” Abasi oyom nditø Esie ebuöt idem ye Enye ekunyuñ efehe ndik. “Ima eke qfondé ama ebin ndik efep” (1 John 4:18).

Ke ini Jesus ama akasua զnø mbufut ye oyobio, mmø edobo, mme owo ema edu ke mkpaide ete kpa idem ofim ye inyañ ekop uyo Esie. Mmø ikodiqñqke ite ke Enye akanam mmø toto ke eritqñq, ndien ke utom ubøk Esie enyene ndisuk ibuot nnø Enye.

Mme Andiwet Psalm ekedi mbon Abasi. Ndien Spirit ekedemere mmø ewet inem-inem akpanikø ebaña odudu Abasi. Mme Jew ke ndusuk ini, ema esiwak ndikot utø nte Psalm 89 ufañ 9; “Afo ke akan iseri inyañ: ke ini enye otopde odut, afo osuk mmø;” ye Psalm 107 ufañ 29: “Enye anam oyobio odobo, ndien odut mmø odop uyo,” edi mmø ikemeke ndifiq nte ke Eyen Abasi okododu do ye mmø. Job, emi ndusuk mikekwe akwa inyañ, ama etiñ ke nda-usuñ Spirit, “Anie akada itim abaha akwa mmøñ, . . . Nnyuñ nddqñq nte, Mi ke afo edisim, edi ubehe do: ndien mi ke edinyuñ enim adaña enø iseri odut fo?” (Job 38:8, 11).

Oboñ nnyin ekedi Andinyaña anam utibe-ñkpø ke kpukpru se Enye akanamde ke isoñ, ke uwem mme owo ye ke utom obot; ndien nnyin ifiqk ite Enye edi ukem-ukem mfin, koro ema ewet ete: “Jesus Christ etie ukem-ukem, mkpøñ ye mfin, ye ke nsinsi” (Mme Hebrew 13:8).

MME MBUME

- 1 Nso ekedi udiana utibe-ñkpø oro Jesus akanamde?
- 2 Ekesioño Jesus ndo didie ke Enye ama akanam owo akpa-ubeñ okop nsøñidem?
- 3 Nte Jesus ama զfiqk ekikere mmø?
- 4 Edieke mbon udqñq oro mikpenyeneke mbuqtidem, nte ekpekekøk udqñq mmø?
- 5 Jesus anam didie man edi mmem-mmem զnø nnyin ndibø erikøk?